

ဖင်လန်နိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဖင်လန်နိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် နောဒစ်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ဖင်နိုစကန်ဒီရမ်းဒေသတွင် တည်ရှိသည်။ ဆူအိုမီသည် နိုင်ငံသုံးပထမဘာသာစကားဖြစ်ပြီး ဒုတိယဘာသာစကားမှာ ဆွီဒင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအနောက်ပိုင်းသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံနှင့်ကပ်လျက်ရှိပြီး အရှေ့ဘက်တွင် ရုရှား၊ မြောက်ဘက်တွင် နော်ဝေနှင့် အက်စ်တိုးနီးယားသည် တောင်ဘက်ပင်လယ်အော်တွင် တည်ရှိသည်။ မြို့တော်မှာ ဟယ်လ်ဆင်ကီဖြစ်သည်။

၂။ နိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၅.၄ သန်းဝန်းကျင်ခန့်ရှိပြီး နိုင်ငံ၏တောင်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သူ လူဦးရေများပြားသည်။ ဥရောပနိုင်ငံများအတွင်းတွင် အဋ္ဌမမြောက်အကြီးဆုံးနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ပြီး လူဦးရေထူထပ်မှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ မိခင်ဘာသာစကားသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများခေါ်လျှင် ဖင်းနစ်ရှ် (Finnish) ဟုခေါ်ပြီး ဖင်လန်လူမျိုးများအခေါ် ဆူအိုမီ (Suomi) ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ ဖင်လန်ဘာသာစကားသည် ဥရောပနိုင်ငံများ တွင် ရုံးသုံးဘာသာစကားဖြစ်သည့်လေးခုတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး အင်ဒို-ဥရောပ

ဘာသာစကားမဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံ၏ရုံးသုံးဒုတိယဘာသာစကားသည် ဆွီဒင်ဘာသာစကား ဖြစ်ပြီး နေထိုင်သူ ၅.၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ အသုံးပြုကြသည်။ ဆွီဒင်၊ ဖင်လန်နယ်စပ်နှင့် အလန်ကျွန်းတွင် နေထိုင်ကြသူများသည် ဆွီဒင်ဘာသာစကားကို မိခင်ဘာသာစကားအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။

၃။ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကျင့်သုံးပြီး မြူနီစပယ်အုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေ ၃၁၁ ခုဖြင့် ခွဲခြားအုပ်ချုပ်ပါသည်။ လူဦးရေတစ်သန်းသည် ဟယ်လ်စင်ကီမြို့တော်ကြီးတွင် နေထိုင် ကြပြီး (၎င်းသည် ဟယ်လ်စင်ကီ၊ အက်စ်ပို၊ ဗန်တာနှင့် ကူးနီအိုင်နန်တို့ဖြင့် ပေါင်းစည်း ဖွဲ့ထားသည်) နိုင်ငံ၏ထုတ်ကုန်များ၏သုံးပုံသည် ထိုမြို့များမှဖြစ်သည်။ အခြားမြို့ကြီးများ သည် တမ်ပယ်ရယ်၊ တူးရ်ကူ နှင့် အူလူမြို့တို့ဖြစ်ကြသည်။

သမိုင်းကြောင်း

၄။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် နည်းပညာတီထွင်ထုတ်လုပ် နိုင်မှု၊ အများပြည်သူအတွက် ပညာရေးအစီအစဉ်များ၊ နိုင်ငံမှထုတ်ကုန်များတိုးတက်လာမှု နှင့် လူ့အခွင့်အရေးလွတ်လပ်မှုများကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ခြင်းများဖြင့် အကောင်းဆုံးနိုင်ငံများ စာရင်းတွင် အမြဲတွေ့ရှိလေ့ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သော်လည်း စက်မှုလက်မှု နိုင်ငံများအဖြစ်သို့ ၁၉၅၀ အလွန်မှသာစတင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု များ တစ်ရှိန်ထိုးဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပြီး အထူးသက်သာချောင်ချိရေးနှင့် လူမှုရေးအဓိကထားသည့်နိုင်ငံ တစ်ခု အသွင်ပြောင်းနိုင်ခဲ့ကာ ကမ္ဘာ့အရှေ့နှင့်အနောက် စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှု များအကြားတွင် အဆင်ပြေစွာရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံ၏ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမြဲထိပ်ပိုင်းတွင် တွေ့ရှိရသည်။ ဖင်လန်သည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် Newsweek စစ်တမ်းအရ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းအရည်အသွေးပေါ်မူတည်ကာ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ်မှ ဖင်လန်နိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပြိုင်ဆိုင်မှုနိုင်ငံများတွင် အဆင့် ၇ နေရာပေးခဲ့သည်။ ပညာရေးတွင် ဘွဲ့ရရှိသူဦးရေအများဆုံးအဖြစ် အဆင့် ၃တွင် ရှိခဲ့ပြီး OECD Factbook 2010 အရ စစ်တမ်းကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ဖင်လန်နိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ပြိုင်ဆိုင်နိုင်မှုအားကောင်းခြင်း၊ နေထိုင်ရန်သင့်တော်ခြင်းများဖြင့် ထိပ်ဆုံး နိုင်ငံများစာရင်းတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၅။ အနုဇီဝလေ့လာမှုများ၏ သက်သေအထောက်အထားများအရ ဖင်လန်နိုင်ငံ၏ မြေအရင်းအမြစ်သည် လွန်ခဲ့သည့်ရေခဲကျောက်ခေတ် ဘီစီ ၈၅၀၀ ခန့် နောက်ဆုံး ရေခဲကျောက်ခေတ်ရှိ ရေခဲများပျော်သွားချိန်မှ စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ပထမဦးဆုံး နေထိုင်ခဲ့သူများ၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သော artifacts ထူးခြားသော လက္ခဏာများကိုကြည့်လျှင် အက်စ်တိုနီးယား၊ ရုရှား၊ နော်ဝေနိုင်ငံများနှင့် ဆက်နွယ်နေသည်။ အစောဆုံးနေထိုင်သွားသူ များမှာ တောလိုက်မုဆိုးများ ဖြစ်ပြီး၊ ကျောက်ကို လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဘီစီ ၃၀၀၀- ၂၅၀၀ ခန့်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော်လည်း အမဲလိုက်ခြင်း နှင့် ငါးဖမ်းခြင်းတို့သည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

၆။ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ဖင်လန်နိုင်ငံသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံ၏လက်အောက်တွင်ရှိခဲ့ပြီး ၁၈၀၉ ခုနှစ်တွင် ရုရှားအင်ပါယာ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိခဲ့သည်။ ရုရှားလက်အောက်မှ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ လူမှု ဖူလုံရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်တပ်မှ နိုင်ငံ့အာဏာအလွဲသုံးစားလုပ်မှုများအား လေ့လာ စစ်ဆေးအတည်ပြုထားသည့် စာတမ်းများအရ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် အဆင့် ၂ အတည်ငြိမ်ဆုံး နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။

၇။ ဖင်လန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးသည် ၁၉၈၀ ခန့်မှစတင်ကာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် စတင် ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုလည်း လျှော့ပေါ့စေရန် ပြင်ဆင်ရေးသားခဲ့သည်။ နိုင်ငံပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ချို့ကိုလည်း ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများအဖြစ် အသွင်ပြောင်းခဲ့ပြီး အကောက်အခွန်လျှော့ပေါ့ကောက်ယူမှုစနစ်များလည်း ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်သုံးငွေကြေးဖြစ်သည့် ယူရိုကို နိုင်ငံသုံးငွေကြေးအဖြစ် စတင်အသုံးပြုခဲ့ သည်။ ငွေကြေးဟောင်းဖြစ်သည့် မာက်ကာ Finnish markka ကို ယူရိုနှင့်အစားထိုး အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုနေ့ကို ကြိုဆိုသောအားဖြင့် ယူရိုငွေကြေးစေ့များကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ထုတ်ဝေမှုများရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ဥရောပဇန်နိုင်ငံများနည်းတူ ငွေကြေးစေ့ များတွင် ပုံမှန်ပါရှိသည့် မြေပုံဟောင်းအား မြေပုံအသစ်ဖြင့် အစားထိုးစတင်အသုံးပြုနိုင်ရန် အတွက် ဖင်လန်ငွေကြေးစေ့မျက်နှာပြင်တစ်ခုလုံးကို မြေပုံအသစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ခဲ့ သည်။

နိုင်ငံရေး

၈။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖင်လန်နိုင်ငံ၏သမ္မတသည် နိုင်ငံ့အကြီးအကဲဖြစ်သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် ပုံမှန်အားဖြင့် သမ္မတတစ်ဝက်၊ ပါလီမန်တစ်ဝက်စနစ်ဟုဆိုသော်လည်း သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ ပြင်ဆင်ချက်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ထပ်မံပြင်ဆင်ချက်တို့ကြောင့် သမ္မတ၏ကဏ္ဍသည် လျော့နည်းလာခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိသမ္မတသည် Sauli Niinistö ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်သည် Juha Sipilä ဖြစ်ပါသည်။

သမ္မတ Sauli Niinistö

ဝန်ကြီးချုပ် Juha Sipilä

၉။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာရှိပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂၀၀ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို အချိုးကျ D'Hondt စနစ်ကိုသုံး၍ ၄ နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပါသည်။ လွှတ်တော်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အခြားဥပဒေများကိုပြင်ဆင်နိုင်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ပါသည်။ ဥပဒေပြုခြင်းကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးမှ စတင်တင်သွင်းနိုင်ပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေပြုခြင်း၊ နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာစာချုပ်များကို သဘောတူခြင်း၊ အစိုးရ၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို စောင့်ကြည့်ထိန်းညှိခြင်းတို့ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သမ္မတ၏ဗီတိုအာဏာကိုလည်း ပယ်ချနိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ လွှတ်တော်အား ပါတီ ၁၀ ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ကော်မတီ ၁၆ ခု ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌမှာ National Coalition ပါတီမှ Paula Risikko ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေး

၁၀။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် စက်မှုစွမ်းအားသုံးထုတ်လုပ်မှုများသည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရှိ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သော် အခြားထုတ်ကုန်မြင့်မား သည့်နိုင်ငံကြီးများဖြစ်သည့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမဏီ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဗြိတိန်တို့နှင့်တူညီသည်။ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် အကြီးမားဆုံးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် ဝန်ဆောင်မှုအပိုင်းတွင်ဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသည့် ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ထုတ်ကုန်နှင့် အချောကိုင်သည့်လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်ပိုင်းဆိုင်ရာထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး စက်ပစ္စည်းများ၊ ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် အခြားသောထုတ်လုပ်မှုတို့သည် ၂၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ သစ်တောလုပ်ငန်းမှာ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဓာတုဗေဒထုတ်လုပ်မှုတွင် ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် သစ်တော နှင့် ဓာတ်သတ္တုကျောက်များစွာရှိပြီး ရေချိုပေါများသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတွင် ပါဝင်မှုမြင့်မားသည့် စီးပွားရေးပုံစံဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုသည် နိုင်ငံထုတ်ကုန်၏ သုံးပုံဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးကို ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ပါက ဥရောပသမဂ္ဂတွင် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး အကြီးမားဆုံးကုန်သွယ်မှုသည် ဂျာမဏီ၊ ရုရှား၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်၊ နယ်သာလန်နှင့် တရုတ်တို့ဖြစ်သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် အတိုးတက်ဆုံးလုပ်ငန်းနှစ်ခုမှာ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများဖြစ်ပြီး သံလုပ်ငန်းထွက်ပို့ကုန်နှင့် သစ်တောထွက်ပို့ကုန်တို့ဖြစ်သည်။

၁၁။ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကျယ်ပြန့်လာသည်နှင့်အမျှ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများသည်လည်း ကျယ်ပြန့်လာသည်။ စီးပွားရေးလမ်းကြောင်းများလည်းပြောင်းလဲလာပြီး ဝန်ဆောင်မှု အပိုင်းတွင် တိုးတက်မှုများရှိကာ ထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းတွင် လျော့နည်းလာပြီး စိုက်ပျိုးရေး အပိုင်းသည် အနည်းငယ်သာရှိသည်။ သို့သော် အနောက်ပိုင်းဥရောပတွင် ဖင်လန်နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်သည် အရေးပါသည့်အပိုင်းတွင်ရှိနေခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတိုးတက်၊ ကျဆင်းမှု အပေါ် မူတည်လျက်ရှိသည်။

ပညာရေး

၁၂။ ပညာရေးသည် အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ဖြစ်ပြီး ပညာသင်ကြားနေသူအားလုံးသည် မူကြိုမှ တက္ကသိုလ်အထိ စာသင်ကြားခွင့်ရရှိပေးဆောင်ရန်မလိုပေ။ ပညာရေးအတွက် ငွေကြေးအများဆုံးအသုံးပြုသည့်နိုင်ငံများတွင် ထိပ်ဆုံးမှပါဝင်သည်။ ကမ္ဘာတွင် စံပြုပညာရေး စနစ်ရှိပြီး ငွေကြေးချမ်းသာသည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည့် အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု (UAE) သည် ဖင်လန်ပညာရေးစနစ်ကိုအတုယူနိုင်ရန် ဖင်လန်နိုင်ငံမှဆရာ၊ ဆရာမများအား

ခေါ်ယူသင်ကြားစေသည်။ မူကြိုများကို မြို့နယ်များမှ စီစဉ်ကြီးကြပ်ကြသည်။ အများအားဖြင့် ကျောင်းများကို မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဌာနများမှ ကြီးကြပ်ကြသည်။

၁၃။ ခေတ်နှင့်အညီ လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် ကျောင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပညာရေးဌာနများမှ သတ်မှတ်ကြသည်။ မသင်မနေရကျောင်းစနစ်သည် အသက် ၇ နှစ်မှ ၁၆ နှစ်အတွင်းဖြစ်သည်။ အခြေခံပညာကျောင်းသည် ၆ နှစ် ကြာမြင့်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းသည် ၃ နှစ်ထက်ကြာမြင့်ပါသည်။ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းပြီးဆုံးပါက အောင်မြင်သူများသည် အလုပ်ခွင်ဝင်ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ အခြားကျောင်းများနှင့် အထက်တန်းကျောင်းများကို ဆက်လက်တက်ရောက်နိုင်သည်။ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရောက်ရာ၌ အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကျောင်းများကို စီစဉ်ပေးထားသည်။ အထက်တန်းစာမေးပွဲအောင်မြင်ပါက ပိုလီတက္ကနစ်ကျောင်းများကို ဆက်လက်တက်ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ တက္ကသိုလ်များသို့ ဆက်လက်သင်ကြားမှုပြုလုပ်နိုင်သည်။

၁၄။ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းများတွင် အတတ်ပညာအား အထူးသင်ကြားသည့် စက်မှုလက်မှုဆိုင်ရာပိုလီတက္ကနစ်ကျောင်းများနှင့် သုတေသနဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်ကြီးများဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲထားသည်။ ပညာရေးသည် အခမဲ့စနစ်ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းသားထောက်ပံ့ကြေးရန်ပုံငွေအောက်တွင် နေထိုင်စရိတ်များနှင့် ချေးငွေများကို နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးသည်။ ကျောင်းသားများနေထိုင်မှုအဆင်ပြေစေရန် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းတွင် ကျောင်းဆောင်များဆောက်လုပ်ပေးပြီး ကျောင်းသားသမဂ္ဂများမှ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်စေသည်။ တက္ကသိုလ်ပေါင်း ၂၀ ခုနှင့် ပိုလီတက္ကနစ်ကျောင်းပေါင်း ၃၀ခု ရှိသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ဟယ်လ်စင်ကီတက္ကသိုလ်သည် ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်များတွင် အဆင့် ၇၅ ရရှိသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ် (World Economic Forum) မှ ဖင်လန်နိုင်ငံဘွဲ့လွန်ကျောင်းများအား ကမ္ဘာ့အဆင့် ၂ နေရာတွင် အသိအမှတ်ပြုထားသည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံသည် သိပ္ပံပညာရပ်သုတေသနပြုလုပ်ရာတွင် နာမည်ကြီးနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၌ အိုအီးစီဒီနိုင်ငံများတွင် သိပ္ပံသုတေသနစာတမ်းများ အများဆုံးထုတ်လုပ်နိုင်မှု အဆင့် ၄ နေရာတွင် ရခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် မူပိုင်သုတေသနရှာဖွေတီထွင်တွေ့ရှိချက်ပေါင်း ၁၈၀၁ ခုကို မှတ်ပုံတင်နိုင်ခဲ့သည်။

ရာသီဥတု

၁၅။ စိုထိုင်းပြီးအေးစိမ့်သည့်နေရာတွင်တည်ရှိကာ နွေရာသီတွင် ပူနွေးပြီး ဆောင်းရာသီတွင် အေးခဲသည့်ရာသီဥတုဖြစ်သည်။ ဖင်လန်တောင်ဘက်ရှိရာသီဥတုသည် ကမ္ဘာ့မြောက်ပိုင်းတွင်တည်ရှိသည့် ရာသီများနှင့်တူညီသည်။ ဆောင်းရာသီတွင် တောင်ပိုင်းဒေသ၏

အအေးချိန်သည် ပုံမှန်အားဖြင့် သုညစင်တီဂရိတ်အောက်တွင်ရှိကာ ၄လကြာမြင့်ပြီး နှင်းများသည် ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ ဧပြီလဆန်းအထိ ဖုံးလွှမ်းလေ့ရှိသည်။ တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ အအေးဆုံးနေ့များတွင် (-၂၀) စင်တီဂရိတ်အောက်အထိဖြစ်နိုင်ပြီး အပူဆုံးနေ့များမှာ ဇူလိုင်လ နှင့်ဩဂုတ်လများတွင်ဖြစ်နိုင်ကာ အပူချိန် (၃၀) စင်တီဂရိတ်အထိရှိနိုင်သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံ၏ မြောက်ဖျားပိုင်း၌ နွေရာသီတွင် ၇၃ ရက်တိုင်နေဝင်မှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး ဆောင်းရာသီ တွင် ၅၁ ရက်တိုင်အောင် နေထွက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ နွေရာသီတွင် အပူဆုံးနေ့များ မှာ (+၃၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်နိုင်ပြီး ဆောင်းရာသီတွင် (-၃၀) စင်တီဂရိတ်အထိ လည်း အေးနိုင်သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံတွင် ရာသီဥတု ၄ မျိုးရှိပြီး နှစ်စဉ်တိုင်းတာချက်များအရ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- (က) နွေဦးရာသီ။ (၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် မှ (+၁၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သို့တက်သွား နိုင်သည်။
- (ခ) နွေရာသီ။ (+၁၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အထက်တွင်ရှိသည်။
- (ဂ) ဆောင်းဦးရာသီ။ (+၁၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် မှ (၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သို့ကျသွား သည်။
- (ဃ) ဆောင်းရာသီ။ (၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အောက်တွင်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖင်လန်နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H. E. Ms. Riikka Laatu ၏
ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

H. E. Ms. Riikka Laatu သည် ဖင်လန်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ တောင်အာဖရိကဆိုင်ရာဌာနခွဲတွင် ဌာနမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မူဝါဒရေးဆွဲရေးဌာနခွဲတွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့ရှိ ဖင်လန်နိုင်ငံသံရုံးတွင်လည်းကောင်း၊ တန်ဇန်နီးယားနိုင်ငံ၊ ဒါအိစ်စလန်မြို့ရှိ သံရုံးတွင်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ဥရောပ သမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် OECD ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ထောက်ပံ့ရေးကော်မတီတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖင်လန်နိုင်ငံသံအမတ်ကြီးအဖြစ် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ခန့်အပ်ခြင်းခံခဲ့ရပါ သည်။